

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/142/2022
Identifikačné číslo spisu:	1116218978
Dátum vydania rozhodnutia:	29.09.2022
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1116218978.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu S.. Y. M.P., bývajúceho v S., N. XX, zastúpeného advokátom JUDr. Ľudovítom Földesom, so sídlom v Bratislave, Domašská 11, proti žalovanej Slovenská republika konajúca prostredníctvom Generálnej prokuratúry SR, so sídlom v Bratislave, Štúrova 2, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 15C/100/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 16Co/171/2020 z 25. januára 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 16Co/171/2020 z 25. januára 2022
z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“, resp. „okresný súd“) rozsudkom č. k. 15C/100/2016-140 z 20. decembra 2019 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal voči žalovanej uloženia povinnosti na zaplatenie sumy 10.000,- eur titulom nemajetkovej ujmy a 1.000,- eur titulom majetkovej škody z dôvodu žalobcom označeného nezákonného rozhodnutia (výrok I.). Žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok II.). V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že v danom spore žalobca tvrdil, že škoda, ktorú si uplatňoval mu vznikla fiktívnym nezákonným rozhodnutím Generálnej prokuratúry SR zo dňa 7. marca 2011, ktorá postupovala v rozpore s ustanoveniami zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a neposkytla mu ním požadované informácie, na ktoré mal nárok ani jeho žiadosť neevidovala zákonom predpísaným postupom. Žalobca ďalej tvrdil, že mu vznikla skutočná škoda vo výške 1.000,- eur ako náhrada za stratu času, pošta, podania, doprava atď. a ďalej titulom nemajetkovej ujmy si uplatňoval 10.000,- eur, pretože následky nezákonného rozhodnutia sa prejavili v jeho osobnostnej sfére, keďže musel podstúpiť niekoľkoročné správne a súdne konania, vyhotovovať podania, zúčastňovať sa konaní, ktoré veľmi negatívne pôsobili a pôsobia na jeho duševný stav. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie v prvom rade konštatoval, že pre vznik nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej aj „zákon č. 514/2003 Z. z.“), na základe ktorého žalobca uplatnil svoj nárok, je nevyhnuté kumulatívne splnenie nasledujúcich predpokladov: 1/

nesprávny úradný postup, resp. nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, 2/ vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a 3/ príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym právnym postupom a vzniknutou škodou. V danom prípade mal za nesporné, že rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č. k. 4S/74/2011-40 zo dňa 19. októbra 2012 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Sž/20/2012 zo dňa 9. apríla 2013 bolo zrušené fiktívne rozhodnutie Generálnej prokuratúry SR o rozklade proti fiktívnemu rozhodnutiu o odmietnutí poskytnutia informácie žalobcovi na základe žiadosti z 3. februára 2011. S poukazom na uvedené okresný súd dospel k záveru, že existencia prvého predpokladu na priznanie nároku na náhrady škody, t.j. právoplatného rozhodnutia, ktoré bolo zrušené ako nezákonné bola splnená. Pokiaľ však ide už o druhú a tretiu podmienku a síce vznik škody a príčinnú súvislosť v uvedenom smere dospel k záveru, že žalobca tieto zvyšné dva predpoklady pre uplatňovanie nároku na náhradu škody v zmysle citovaného zákona nespĺnil. Mal za to, že len samotná skutočnosť vydania nezákonného rozhodnutia nemôže založiť nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy tak, ako to tvrdil. Náhrada nemajetkovej ujmy sa uhrádza v peniazoch ak ju nie je možné uspokojiť inak avšak len v prípade, ak samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadost'učinením. Len samotné konštatovanie vzniku psychických problémov a pocitov poníženia, ktoré mali žalobcovi vzniknúť v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, nepostačuje na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. Vychádzajúc z uvedeného a z toho, že expertízny posudok psychológa nebol prílohou žaloby a nebol žalobcom doložený ani v priebehu konania, žalobca neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu výšky škody. Navyše okresný súd konštatoval, že žalobcovi už pred podaním žaloby na správny súd boli všetky ním požadované informácie poskytnuté, preto i v prípade preukázania existencie k nemajetkovej ujmy (čo ale nie je tento prípad) je možné samotné rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, č. k. 4S/74/2011-40 zo dňa 19. októbra 2012 v spojení s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sž/20/2012 zo dňa 9. apríla 2013 požadovať za dostatočné zadost'učinenie pre žalobcu. Okrem toho žalobca si nárok na náhradu majetkovej škody uplatnil v rozpore s § 16 ods. 4 citovaného zákona, keďže predbežným prerokovaním sa domáhal len úhrady nemajetkovej ujmy; úhrady majetkovej škody sa predbežným prerokovaním nedomáhal. V okolnostiach danej veci mal súd prvej inštancie tiež za to, že žalobca nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy ani majetkovej škody a z toho dôvodu nebola preukázaná ani príčinná súvislosť. Na uvedenom základe a za použitia ustanovení § 3 ods. 1, ods. 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 19 ods. 1, ods. 2, ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., žalobu zamietol. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, (ďalej len „CSP“); hoci mala žalovaná v konaní plný úspech a vznikol jej tak nárok na náhradu trov konania, náhradu trov konania jej súd nepriznal, pretože výslovne vyhlásila, že si trovy konania neuplatňuje a zo súdneho spisu jej žiadne trovy nevyplývali.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom sp. zn. 16Co/171/2020 z 25. januára 2022 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Žalovanej priznal proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie v preskúmvanej veci vykonal náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre posúdenie dôvodnosti žaloby ako aj na posúdenie relevantnosti tvrdení žalobcu na podporu podanej žaloby a žalovanej prednesených na jej obranu. Zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade s § 191 ods. 1 CSP okresný súd dospel k správnym skutkovým záverom a na základe ich vyvodil aj správny právny záver o nedôvodnosti žalobcom uplatňovaného nároku voči žalovanej, ktorého sa domáhal titulom zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a aj vo vzťahu k jednotlivým námietkam žalobcu odvolací súd uviedol, že v posudzovanej veci sa žalobca domáhal náhrady materiálnej škody v paušálnej výške všeobecným konštatovaním, že sa jedná o náhradu za stratu času, poštu, podania, dopravu atď. Odvolací súd v názorovej zhode so súdom prvej inštancie zdôraznil, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, nakoľko žiadnym spôsobom nepreukázal, že v dôsledku nezákonného rozhodnutia žalovanej by došlo k úbytku na jeho majetku. Navyše žalobca ním uplatnené náklady nielenže nepreukázal, ale ani ich nijako nešpecifikoval. Tiež zhodne s názorom súdu prvej inštancie odvolací súd mal za to, že žalobca si vo vzťahu k žalobe uplatnenej materiálnej škode vo výške 1.000,- eur nespĺnil základnú povinnosť uvedenú v § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., t.j. neprerokoval nárok s príslušným orgánom, teda v

danom prípade s Generálnou prokuratúrou SR. Pokiaľ ide o uplatnenú nemajetkovú ujmu aj pri akceptácii argumentácie žalobcu, že vydanie nezákonného rozhodnutia orgánom verejnej moci znamená samé osebe pre poškodeného určitú nemateriálnu ujmu odvolací súd uviedol, že ani to žalobcu nezbavovalo procesnej povinnosti preukázať ujmu v jednotlivých oblastiach svojho života ako poškodeného ani povinnosti preukázať, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie či zmiernenie tvrdenej ujmy. Žalobca ani v uvedenom smere nepredložil v spore žiadne dôkazy na podporu svojich tvrdení (replikovaných aj v odvolaní), že sa cítil byť dehonestovaný a ponížený, že musel absolvovať niekoľkoročné správne a súdne konanie, pričom mu samotná účasť na týchto konaniach negatívnym spôsobom vplývala na jeho obvyklý spôsob života, spôsobovala mu značný diskomfort spojený s účasťou na takýchto konaniach. Nebolo možné prisvedčiť ani odvolacej námietke žalobcu, že súd prvej inštancie pochybil, keď v konaní neposudzoval otázku stupňa závažnosti spôsobenej ujmy s prihliadnutím na okolnosti prípadu a osobu žalobcu. Pokiaľ ide o jeho poslednú námietku a síce, že súd prvej inštancie porušil zákonom ustanovenú povinnosť poskytnúť stranám sporu predbežné právne posúdenie veci v dôsledku čoho vydal prekvapivé rozhodnutie a postupoval v rozpore s § 171 ods. 1 a § 181 ods. 2 CSP odvolací súd uviedol, že civilné sporové konanie nie je ovládané princípom tzv. legálneho poriadku, podľa ktorého by jednotlivé fázy konania obligatórne nasledovali v predpísanom poradí; preto je napríklad i predbežné prejednanie sporu konštruované ako fakultatívna fáza sporu, ktorú súd môže a nemusí nariadiť podľa okolností konkrétnej prejednávanej veci. Zároveň cieľom ustanovenia § 181 ods. 2 CSP je zamerať procesnú aktivitu strán na skutočnosti, ktoré sú podľa posúdenia súdu sporné, teda viesť strany už počas konania k tomu, aby dokázali predvídať rozhodnutie súdu. Okrem toho je cieľom zrýchliť a zjednodušiť konanie tak, aby sa nevykonávali zbytočné dôkazy, ktoré súd nepovažuje za dôležité a nevenovala sa pozornosť bezdôvodným skutkovým tvrdeniam, ktoré sú podľa názoru súdu buď nesporné alebo právne bezvýznamné. Porušenie uvedeného ustanovenia však nelimituje stranu sporu pri realizácii jej procesných práv (viď rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 16/2012); až v samotnom rozhodnutí vo veci vyjadrí súd svoj definitívny právny názor týkajúci sa konkrétnej prejednávanej veci (viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/3/2016 resp. 5Cdo/211/2013). V danom prípade zo zvukového záznamu z pojednávania konaného dňa 18. septembra 2019, t.j. z prvého pojednávania vo veci, je zrejmé, že zákonná sudkyňa stranám sporu zreteľne explicovala, že pre úspešné domáhanie sa práva splnil žalobca prvú podmienku, t.j. predložil nezákonné rozhodnutie, ktorého existencia nie je sporná, pričom však zostávajú ďalšie dve podmienky vzniku nároku na náhradu škody a to vznik škody, resp. nemajetková ujma a príčinná súvislosť nezákonným rozhodnutím, vo vzťahu ku ktorým žalobca nič nepreukázal. Neobstojí preto námietka žalobcu, že došlo k vydaniu prekvapivého rozhodnutia keďže súd prvej inštancie o nároku rozhodol na rovnakom právnom základe ako bol uplatnený v žalobe, teda za použitia zákona č. 514/2003 Z. z. Ďalšie odvolacie námietky žalobcu odvolací súd vyhodnotil v ich súhrne ako právne irelevantné a také, ktoré z povahy veci nie sú spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanej priznal proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania keďže mal vo veci plný úspech.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) podal dovolenie, prípustnosť ktorého odôvodňoval ustanovením § 420 písm. f/ CSP t.j. s tým, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby ako strana uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a ďalej z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP majúci za to, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Bližšie vadu zmätočnosti žalobca konkretizoval tak, že v rámci svojho odvolania zo dňa 26. februára 2020 odvolací súd požiadal o oznámenie miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku. Spoľahol sa preto, že odvolací súd mu termín verejného vyhlásenia na základe jeho žiadosti oznámi. V prejednávanej veci však došlo k vyhláseniu napadnutého rozsudku bez toho, aby sa žalobca o termíne verejného vyhlásenia dozvedel; nemal preto reálnu možnosť uplatniť svoje právo účasti na verejnom vyhlásení rozsudku. Za ďalšie, dovolateľ odvolaciemu súdu vytkol, že sa v dôvodoch svojho rozhodnutia dostatočne nevysporiadal s jeho argumentáciou odôvodňujúcou opodstatnenosť ním uplatneného nároku, v ktorom smere poukázal na tvrdenia, ktorú sú obsahom žaloby. Odvolací súd len formálne konštatoval nesplnenie podmienok pre

priznanie nároku na náhradu škody. Žalobca ale reálne odpovede na svoje relevantné otázky a argumenty nedostal. Pokiaľ ide o nesprávne právne posúdenie veci (§ 421 ods. 1 CSP); dovolateľ chronologicky zopakoval priebeh konania tvrdiac, že odvolací súd nesprávne vyhodnotil splnenie podmienok pre vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch z titulu nezákonného rozhodnutia orgánu verejnej moci. Predloženými listinnými dôkazmi dostatočne preukázal svoj nárok, otázna je len jeho výška, ktorá bola na posúdení súdu; žalobca ju vyčíslil na sumu 10.000,- eur. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd žiadal, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Žalovaná v podanom vyjadrení k dovolaniu žiadala, aby dovolací súd dovolanie žalobcu ako nedôvodné zamietol. Bližšie k vytýkanej vady zmätočnosti, a to neoznámeniu termínu verejného vyhlásenia rozsudku, uviedla že žalobca síce v podanom odvolaní požiadal súd o oznámenie termínu vyhlásenia rozsudku avšak neuviedol elektronickú adresu, na ktorú žiadal oznámenie súdu doručiť. Rozhodnutie odvolacieho súdu je podľa žalovanej preskúmateľné, dostatočne sa vysporiadavajúce so všetkými relevantnými otázkami. Správne je aj právne posúdenie prezentované súdmi nižších inštancií. Len samotné vágne tvrdenie žalobcu o existencii nemajetkovej ujmy nestačí. Takéto závery vyplývajú aj z rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7Co/443/2016. V závere podaného vyjadrenia žalovaná zdôraznila, že žalobcovi boli pred podaním žaloby na správny súd všetky ním požadované informácie poskytnuté.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu podľa § 420 písm. f/ CSP je prípustné a tiež dôvodné; v dôsledku jeho účinku dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 CSP).

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dôvodom prípustnosti dovolania.

8. V preskúmvanej veci žalobca v podanom dovolaní uplatnil dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a naplnenie ktorého videl v nesprávnom postupe odvolacieho súdu, ktorý porušil jeho právo zúčastniť sa verejného vyhlásenia rozsudku odvolacím súdom tým, že mu nedoručil oznámenie o termíne vyhlásenia rozsudku.

9. Ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s

uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

10. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa, tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobcu/dovolateľa, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti v súvislosti s postupom odvolacieho súdu.

11. Ako prvou námietkou sa dovolací súd zaoberal žalobcom vytýkanou vadou zmätočnosti, ktorú videl v nedodržaní postupu odvolacieho súdu v súvislosti s vyhlásením rozsudku v dôsledku čoho sa žalobca nemohol zúčastniť tohto úkonu súdu.

12. Podľa § 219 ods. 3 CSP platí, že vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi súd miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

13. Dovolací súd už vo svojej skoršej rozhodovacej činnosti (za účinnosti predchádzajúcej procesnoprávne úpravy O.s.p.) poukázal na dôležitosť a neopakovateľnosť verejného vyhlásenia rozsudku (napr. R 14/2010, 5Cdo/120/2009, 3MCdo/16/2011) ako dôležitého procesnoprávneho inštitútu tvoriaceho imanentnú súčasť práva na spravodlivý proces. Oznámenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku je jedným z kvalitatívnych atribútov, ktoré musia byť pre rešpektovanie práva na spravodlivý proces právne perfektné a bez väd. Iba strana, ktorá bola riadne oboznámená s časom a miestom verejného vyhlásenia rozsudku má reálnu možnosť uplatniť svoje procesné práva. Ak súd na svojom webovom sídle alebo úradnej tabuli nesprávne informoval o čase verejného vyhlásenia rozsudku, porušil tak právo strán sporu na spravodlivý proces. Rozsudok, ktorému takáto vada predchádza, je po preskúmaní jeho dokonalosti neudržateľný, pričom odstránenie tejto vady je možné iba cestou zrušenia takého rozsudku. Ani po prijatí novej procesnoprávne úpravy vykonanej zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporovým poriadkom sa na uvedený záveroch nič nezmenilo (obdobne uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/187/2019, 30. október 2019).

14. Verejné vyhlásenie rozsudku je úkon súdu, ktorý je z hľadiska vecného, časového, miestneho a personálneho neopakovateľný a nezameniteľný s iným úkonom súdu. Ak súd účastníka neupovedomil zákonu zodpovedajúcim spôsobom o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku, odňal mu možnosť pred súdom konať [§ 237 písm. f/ O.s.p.]; táto procesná vada konania je odstrániteľná len zrušením rozhodnutia vydaného v konaní, v ktorom k nej došlo (bližšie viď Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. júla 2009, sp. zn. 1Cdo/120/2009, R 14/2010).

15. Z obsahu spisového materiálu dovolací súd zistil, že v preskúmvanej veci bol nariadený termín verejného vyhlásenia rozsudku na deň 25. januára 2022 o 10,50 hod. (čl. 213 spisu). Takto bol oznámený termín verejného vyhlásenia rozsudku tak na úradnej tabuli súdu ako aj na webovom sídle súdu viac ako 5 dní pred jeho vyhlásením. Z obsahu odvolania žalobcu z 26. februára 2020 (čl. 149, 150 spisu) vyplýva, že žalobca v jeho závere požiadal odvolací súd pre prípad, že bude vo veci rozhodovať rozsudkom bez nariadenia pojednávania o oznámenie miesta, času verejného vyhlásenia rozsudku s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 3 CSP. Z pokynu, ktorým bol nariadený termín verejného vyhlásenia rozsudku dovolací súd nezistil, že by o termíne verejného vyhlásenia rozsudku bol žalobca v zmysle svojej žiadosti informovaný, z ktorého postupu odvolacieho súdu dovolací súd vyvodil záver, že odvolací súd v danej veci postupoval spôsobom, ktorý bol v rozpore s procesnými

ustanoveniami a ktorým došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Žalovaná sa mylí, ak tvrdí, že žalobca si sám znemožnil účasť na verejnom vyhlásení rozsudku, tým, že neuviedol elektronickú adresu, na ktorú žiadal oznámenie súdu doručiť. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobca bol aj v čase odvolacieho konania právne zastúpený, pričom z doterajšieho konania vyplýva, že s ním súdy nižších inštancií bez akýchkoľvek problémov komunikovali elektronicky prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu. Dovolanie žalobcu za takejto situácie bolo nielen procesne prípustné (§ 420 písm. f/ CSP) ale tiež dôvodné (§ 431 CSP), lebo v ňom bolo opodstatnene namietnutie, že súd (odvolací) nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 450 CSP). Z dôvodu, že konanie bolo zaťažené vadou podľa § 420 písm. f) CSP, pre ktorú bolo potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť, dovolací súd sa v ďalšom už nezaoberal ani žalobcom namietanou prípustnosťou dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. Najvyšší súd postupoval v súlade s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, ktorá sa ustálila na názore, že v prípade dôvodne namietanej vady zmätočnosti ide o procesnú nesprávnosť, pri ktorej je predčasné podrobiť napadnuté rozhodnutie meritórnemu dovolaciemu prieskumu (1Cdo/166/2017, 2Cdo/88/2017, 3Cdo/146/2018, 4Cdo/191/2018, 5Cdo/29/2016, 8Cdo/70/2017).

17. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.